

Unga tror inte längre på framtiden, vilket inte är förvånande

Det är de vuxnas uppgift att ändra saker så att de unga har skäl att tro på framtiden. För närvarande gör de vuxna tvärtom.

De unga har igen fått läsa i sociala och traditionella medier att de vuxna anser att de är fördärvade och åtminstone inte som de borde vara. Debatten började när en del av de tusen konsttestarna med sitt beteende störde Nationalbalettens föreställning COW. Dansarna berättade att ungdomarna förde oljud under föreställningen och någon kastade ett litet föremål på en dansare.

Konsttestarna är ett program för kulturfostran där åttondeklassister får uppleva kulturföreställningar. Sedan 2017 har sammanlagt nästan en miljon besök gjorts. Programmet finansieras av Finska Kulturfonden och Svenska kulturfonden. Tidigare finansierades programmet också av undervisnings- och kulturministeriet, men den nuvarande regeringen avslutade finansieringen.

Det är naturligtvis oacceptabelt att störa och skada artister. Allt möjligt kan dock hända när publiken består av 14-åringar. En del av de unga deltog för första gången i en kulturföreställning. De kan ha många olika orsaker till sitt beteende.

I stället för att vuxna ständigt talar över huvudet på de unga skulle det löna sig för vuxna att tillsammans med de unga fundera på vad de kan göra annorlunda. Debatten om fallet påminde dock igen om varför de ungas tro på vuxna och samhället sätts på prov.

Ungdomsbarometern som publicerades på våren talade för om en oroväckande förändring: de ungas framtidstro har tydligt försvagats. Antalet unga som förhåller sig optimistiskt till sin egen framtid har minskat med nästan 20 procentenheter på åtta år. Nu förhöll sig endast 61 procent optimistiskt inför framtiden.

Även i andra enkäter har man observerat att andelen unga som tror på framtiden har minskat. Unga, dvs. 15–29-åringar, tror till och med mindre än andra åldersgrupper på sin framtid. Det

är föga förvånande när man tittar på vad som har hänt i världen och i Finland under deras livstid.

De ungas förtroende för den generationsöverskridande rättvisan vacklar och deras oro tas inte på allvar. Klimatförändringen och biodiversitetsförlusten accelererar, eftersom de vuxnas åtgärder inom klimatpolitiken är otillräckliga. En stor del av dagens unga har inte levt under en tid av ekonomisk tillväxt. Man har under hela deras livstid minskat de offentliga tjänsterna och talat om otillräckliga pensionsmedel.

Författarna till Sitras färska prognosöversikt beskriver den vacklande framtidstron som en generationsupplevelse för dagens unga och funderar på vad som händer om de unga förlorar sin tro helt. Det skulle få allvarliga konsekvenser för hela samhället.

De flesta barn och unga är fortfarande nöjda med sitt liv. De ungas välbefinnande, hälsa och säkerhet differentieras dock enligt kön och familjebakgrund. Enligt en undersökning av Enheten stadsforskning och -statistik i Helsingfors är pojkar med finländsk bakgrund nöjdast med sitt liv bland niondeklassisterna, och de upplever att familjens ekonomiska situation är mycket god. Flickor upplever att deras välbefinnande är sämre än pojkarnas oberoende av härkomst eller familjens ekonomiska situation.

Alla generationer av ungdomar har haft sina egna hotbilder. I denna tid är det enligt Sitras översikt exceptionellt att de unga inte har gemensamma visioner och perspektiv på önskvärda framtidsscenarier som är värda att eftersträva. Det är inte fel på de unga, utan de vuxna borde ändra saker och ting så att de unga har skäl att tro på framtiden. Man borde genast ingripa i grundläggande frågor, såsom barnfattigdom och psykiska problem hos unga.

Men det gör man inte. Regeringens nedskärningar i den sociala tryggheten driver mer än 30 000 nya barn och unga in i fattigdom.

Generationernas förtroende förbättras inte om även de vuxna betar sig dåligt, vilket någon som deltagit i Konsttestarna-debatten påpekade. Chefen för föreningen Stationens barn berättade i HS artikel [1.11.2025] att sammandrabbningarna mellan vuxna och unga till exempel i köpcentrum har ökat.

När unga har det svårt syns det i deras beteende. När de ungas beteende är besvärligt, är det lätt att tänka att de unga är problemet. Det är lat tänkande.

Texten uttrycker HS ledarredaktions syn och speglar tidningens principiella linje.

*_*_*

Helsingin Sanomats principiella linje

29.1.2020 10:47

Helsingin Sanomat är en obunden dagstidning som strävar efter att främja och stärka demokratin, den samhälleliga rättvisan och åsiktsfriheten. Tidningen utför sin uppgift i första hand genom rättvis, snabb och pålitlig nyhetsförmedling.

Helsingin Sanomat fastställer sin ståndpunkt självständigt, oberoende av politiska eller ekonomiska beslutsfattare eller andra påtryckningsgrupper. Denna oberoende linje följer tidningen också i sin dagliga nyhetsförmedling.

I sin strävan att försvara och stärka demokratin i ett pluralistiskt samhälle fäster Helsingin Sanomat särskild uppmärksamhet vid förverkligandet av åsiktsfriheten.

Enligt Helsingin Sanomats uppfattning är en balanserad samhällsutveckling möjlig endast när kontinuiteten i den mångsidiga informationsförmedlingen som betjänar alla medborgare är garanterad.

I sin nyhetsförmedling anser Helsingin Sanomat att målet är att skapa en helhetsbild som består av den information som behövs för medborgarnas egna avgöranden.